№ 90 (286) Ausgabe A.

HOMAN

Cena z pierasyłkaj i dastaŭkaj da chaty. na 1 hod—10 m. 80 fen., na ½ hodu—5 m. 40 fen., na 3 miesiacy — 2 m. 70 f., na 1 mies.—90 f.

Biełaruskaja Wilenskaja časopiś
wychodzić dwa razy ŭ tydzień: u aŭtorki i piatnicy.
Adres redakcyi: Wilnia, Wilenskaja 33.
Adres administracyi i ekspedycyi: M. Stefanskaja 23.

CANA ABWIESTAK.
Na 4-aj staronie za radok drobnymi litarami — 25 fen.; drobnyja abwiestki pa 5 fen. za słowa. Abwiestki ab śmierci — 60 fen. za liniejku drobnym drukam.

№ 90 (286) Hod III. Wilnia. 15 listapada 1918 h. Cana 10 fen. (5 kap.)

Telehramy.

PADERBORN. 13.XI. Lotalniki, što wiarnulisia z zachodniaha frontu, nakazawajuć, što u francuskich akopach, ad belhijskaj hranicy da Mons, wywiešany čyrwonyja flahi i što niamieckija wojski bratajucca z francuskimi.

WILHELMSHAFEN. 13.XI. Načalnik anhlickaha flotu źwiarnuŭsia pa telehrafu biaz drotu da načalnika niamieckaha flotu z zaprosinami pačać perahawory ab spaŭnieńni warunkaŭ zamireńnia.

WIENA. Imperatar Karol adkazaŭsia ad wenhierskaha pasadu, a ŭsie členy imperatarskaj siamji ad nastupnictwa.

HAAGA. Kiraŭnik holandzkich socyjalistaŭ, Telstra, skazaŭ, što suświetnaja rewolucyja nie pawinna iści u rasiejskim kirunku i być padobnaj da bolšewizma. Čas buržuazii prajšou i jaje zadačy prymaje na siabie rabotnicki klas.

BERN. Anhlickaja kamisija dziela pryhatawańnia abwinawačańnia prociŭ narušyŭšych mižnarodnaje prawa ŭ hetaj wajnie budzie winawacić Wilhelma II i niamiecki hieneralny štab. Anhlickija hazety damahajucca addańnia b. imperatara Wilhelma Anhlii.

ŽENIEWA. 12.XI. Socyjalistyčnaja partyja francuskaha parlamenta pastanawiła zaprotestawać prad uradam z pryčyny warunkaŭ zamireńnia wajennaj rady ŭ Wersali.

BERN. (W.T.B). 13.XI. Adna z hłaŭnych socyjalistyčnych hažet Swajcaryi «Berner Tageblat» začyniena i redakcyja jaje zaniata wojskam.

AMSTERDAM. Llojd-Džordž skazaŭ u adnej pramowie, što jon za rewolucyjny ruch, katory wisić u pawietry, ale jon musić iści pa dobraj darozie. Dla Irlandyi patrebna samaŭpraŭleńnie

BUDAPEŠT. (W.T.B.) 13 XI. Kab padziaržać paradak mobilizawany nawabrancy z 1895—1901 h.

KOPENHAGA (W.B.T.). 13.XI. Spadziajucca, što čaść razbrojenaha niamieckaha flotu budzie pierawieziena ŭ Kopenhagen.

STOKHOLM. 13.XI. Sabrańnie 10 ch tysiač rabotnikaŭ pasłała niamieckamu ŭradu braterski prywiet.

AMSTERDAM. Z Wašyngtona nakazawajuć ab wialikim pryhatawańni Ameryki, kab dastaŭlać u Eŭropu jeminu, bo jeminnyja rečy najlepšaje aružža prociŭ terroru.

BERLIN. (W.T.B). 13.XI. Usie skarbowyja i udzielnyja ziemli imperatarskaj siamji addajucca ŭ hasudarśćwieny skarb. Prywatnaj majemaści dynastyi nie čapajuć.

BERLIN (W.T.B.). 13.XI. Rabotnickija i Sałdackija Rady prosiać nakazać waenna-pałonnym hetkaje: urad prymie miery kab wajenna-pałonnyja zaraz-ža paśla mira wiarnulisia ŭ swaju baćkaŭščynu. Urad spahadaje wajenna-pałonnym, katoryja cierpiać u nas taksama, jak niamieckija u niepryjacielaŭ. Abchodžańnie z wajenna-pałonnymi pawinna być najlepšaje, ale wajenna-pałonnyja pawinny jašče trochu paciarpieć.

BERLIN (W.T.B.). 13.XI. Niamieckija ŭpaŭnamočanyja, što padpisali warunki zamireńnia, zrabili pry hetym zajawu na piśmie, što warunki zamireńnia kidajuć niamiecki narod u anarchiju i hoład. «Niamiecki narod, katory wydziaržaŭ 50 miesiacaŭ suświetnaj wajny, zachawaje swaju swabodu i złučnaść. Na jaho možna nakłaści muki, ale jon nie pamre». Zajawa padpisana ŭsimi ŭpaŭnamočanymi.

WILNIA. Z pryčyny zajawy polskaha kamitetu ab lojalnaści orhan Sałdackaj Rady piša: „my spadziajomsia što budzie pastuplena zhoda... waj, adnak westki z Silezii, kudy ŭwarwalisia polskija lehioniery i dzie zajmajucca rabunkami, a tak sama zdareńni ŭ Waršawie i polski bunt u Biełastoku pakazawajuć, što treba być aściarožnymi.

MIENSK. Hłaŭnakamandujučy 10-j armijaj, f. Falkienhejn, wydaŭ zahad pa armii, u katorym nakazawaje, što robiacca pryhatawańni, kab pakinuć zaniatuju ziamlu, ale dziela kanečnaj patreby wywieści spačatku wojska z Ukrainy, wychad 10 armii zaciahniecca nawiet u najlepšym prypadku na šmat tydniaŭ.

KIEU (W.T.B.). 12.XI. Ahrarnaja kamisija apracawała ziamielnuju reformu, pawodłuh katoraj ziamla prymusowa adbirajecca ad wialikich ziemlaŭłaśnikaŭ, katorych ziamla abrablajecca čužymi rukami i ŭsiakaja ziamielnaja majemaść, kali jana bolš za 250 dziesiacin. Nichto nia maje prawa kupić bolš za 25 dziesiacin.

Polski pasoł peradaŭ ukrainskamu ŭradu protest proci zdareńniaŭ u Haliččynie, katoryja piarečać (?!) pryncypu samaaznačeńnia.

BERLIN. Pastanowa spaŭniajučaha kamitetu ab utwareńni čyrwonaj hwardyi z žycharaŭ dla abarony rewolucyi, z pryčyny protestu Sałdackaj Rady, bačučaj u hetym niedawieryje da armii, nia budzie wypaŭniena.

MIUNCHEN. 13.XI. Bawarski karol, Ludwik III, u proklamacyi raźwiazawaje ad prysiahi ŭsich uradnikaŭ, aficeraŭ i sałdatoŭ i zajaŭlaje, što adrakajecca ah bawarskaha pasadu. Nowy bawarski ŭrad pazwalaje byŭšamu karalu i jaho siamji žyć u Bawaryi pad warunkam nie rabić ničoha prociŭ nowaha ładu.

WENA.. 13.XI. Z hłaŭnaj kwatery sajuźnickaj armii na Bałkanach nakazawajuć, što Presburg i Wiena buduć zaniaty wojskam sajuźnikaŭ.

PRAD MIRAM.

BERLIN. (W.T.B.) 10.XI. **Uradowa.** Štats sekretar mižnarodnych spraŭ, Solf, źwiarnuŭsia da amerykanskaha Štats-sekretara, Lansinga, z notaju, u katoraj kaža, što niamiecki ŭrad prymušany byŭ prystać na warunki zamireńnia, ale nazywaje ich wielmi ciažkimi i pieraściarahaje, što hetyja warunki ŭ niamieckim narodzie wykličuć błahi nastroj da sajuzu narodaŭ i daŭhoha mira sprawiadliwaści.

BERLIN. (W.T.B.) 12.XI. Niamiecki ŭrad źwiarnuŭsia da ŭradu Złučanych Štataŭ z prośbaj zaraz-ža pačać pierahawory ab miry.

WAŠYNGTON. (W.T.B.). 10.XI. Wilson wydaŭ proklamacyju, u katoraj kaža: «usio, za što my wajawali, dapiata".

LONDON. 9.XI. U publičnaj pramowie Llojd Džordž ciešyŭsia z pabiedy sajuźnikaŭ nad Niamieččynaj. Jon skazaŭ, miž inšym: „jaje dola raźwiazana. Niamieckaja armija—hetaja samaja strašnaja siła ŭ świecie, pierastała być».

BERLIN. (W.T.B.). 11.XI. Z pryčyny padpisańnia zamireńnia wajennyja dziejańni na ŭsich frontach prarywajucca.

BERLIN. 12.XI. Prezydent Wilson u mowie prad kongresam skazaŭ miž inšym: „našyja pradstaŭniki ŭ wajennaj radzie ŭ Wersali adnahałosna pastanawili, što ŭsio budzie zroblena, što mahčyma, kab pamahčy centralnym dziaržawam jeminnymi praduktami, ale padymajecca pytańnie, z jakim uradam my budziem mieć dzieła miračysia, jakija harantyi daduć ciapierašnija ŭrady centralnych dziaržaŭ, što ich aŭtorytet budzie daŭhi. Ščyra kažučy, dać adkaz na hetaje pytańnie ciapier niemahčyma. Nam treba čakać ciapier sproby zdolnaści uowaŭtworanaj ułady.

WAŠYNGTON. (W.T.B.) 11.XI. Prezydent Złučanych Štataŭ pasłaŭ telehramu prezydentu aŭstryjackaj dziaržaŭnaj rady z pryčyny aswabadžeńnia narodaŭ Aŭstryi z niawoli. Jon zaklikaje hetyja narody barocca z usimi siłami, katoryja mohuć padarwać wieru ŭ epochu woli i progresu.

BERLIN. 12.XI. Hieneral-feldmaršałak Hindenburg wydaŭ proklamacyju da armii, u katoraj miž inšym, kaža: «u čatyrochhodniaj strašnaj wajnie my pakryli swajo aružža sławaj. Z pryčyny zdrady našych sajuźnikaŭ my musili pryniać ciažkija warunki zamireńnia, ale z padniataj haławoj i horda my wychodzim z wajny, wiedajučy, što my z honaram baranilisia da kanca. Pawarot u Baćkaŭščynu nakładaje na was nowyja sproby spaŭnieńnia swaich abawiazkaŭ. Na poli bitwy wy zaŭsiody słuchali swajho feldmaršałka, ja pierakanany, što maja wiera da was i ciapier apraŭdajecca.

BERLIN. 11.XI. Z pryčyny šowinistyčnaj pramowy Llojda-Džordža Šejdeman skazaŭ, miž inšym: «Praz narody Anhlii prachodzić toj-ža ruch, katory achapiŭ i nas. Radasnyja kryki imperyjalizmu Llojda-Džordža u ciapierašni mament wielmi nieaściarožny. U čas, kali wola światkuje swaje pabiedy, i Anhlii para adračysia ad imperyjalizmu.

KOPENHAGA. Norweskija hazety rezka haniać kryŭdnyja dla Niamieččyny damahańni sajuźnikaŭ i wykazawajuć swaju bajaźń prad budučyniaj niebaspečnaj dla mira.

Wilnia, 15 listapada 1918 h.

Nastała rewolucyja, nastaŭ čas, u katory pracoŭny narod najlahčej maje mahčymaść zdabyć swaje prawy i palepšyć swaju dolu. I biełaruski narod z rewolucyi pawinien skarystać uwa ŭsioj šyryni. Uzwarušany suświetnymi zdareńniami, biełaruski narod pawinien zrazumieć, što jaho ščaście ŭ jaho rukach, što ad taho što i jak jon budzie rabić u hety čas zależyć dola jaho na całyja sotni hadoŭ. Dyk niachaj nia budzie ŭ nas tych, dla katorych „usio roŭna" i tych, što «maja chata z kraju, ničoha nia znaju». Ŭwieś biełaruski narod, jak adzin čaławiek, pawinien padniacca, kab zawajawać sabie lepšuju dolu. Patreby biełaruskaha narodu dzielacca na patreby ekanamickija, nacyjanalnyja i palityčnyja, katoryja tak źwiazany miž saboj, što adna biaz druhoj zusim niemahčyma. Hetak biełaruski sialanin pawinien dastać tuju ziamlu, na katoraj jon całyja wiaki liŭ swoj krywawy pot. Biełaruski rabotnik pawinien asłabanicca ad wiekawoha ŭcisku jaho kapitalistami. Kab zdabyć sabie lepšaje žyćcio i zamacawać swaje socyjalnyja zdabytki, kab abaranicca ad prahawitaha žadańnia čužyncoŭ na jaho adwiečnaje dabro, biełaruski narod pawinien być świadomym narodam. Nia tolki ziamla ŭ Biełarusi pawinna być pieradadziena narodu, ale jana pawinna być

pieradadziena narodu miascowamu, nanarodu biełar. Kab biełaruski narod patrapiŭ zawajawać sabieprawy i lepšaje žyćcio i abaranić jaho ad čužyncoŭ, jon pawinien wiedać, što jon *biełaruski narod*, pawinien wiedać swaje nacyjanalnyja i palityčnyja patreby.

Ciapier u biełarusaŭ adna wialikaja rabota, heta ŭświadamleńnie swajho narodu i arhanizacyja jaho. U hetaj rabocie ŭsie biełaruskija socyjalistyčnyja i demakratyčnyja partyi, naahuł usie biełaruskija siły, pawinny złučycca. Nam u hetaj sprawie lahčej, čymsia druhim narodam, bo buržuazii biełaruskaj niama. Usie biełarusy biaz rožnicy partyj i kirunkaŭ pawinny wiedać, što ahulnaj ich metaj jošć dola biełaruskaha narodu i jaho całaje adradžeńnie. Biełarus pawinien raźwiwacca nacyjanalna, jak i kožny inšy narod, i kab abaranić swajo dabro ad niepryjacielaŭ i kab samomu być haspadarom u swaim krai, jon pawinien mieć swajo Biełaruskaje Hasudarstwa.

DUMKI.

Žmianiajucca časy i ludzi i naš kraj adčuwaje hetuju žmiennaść. Blizu paŭświetu abniała wialikaja bura, imia katoraj rewolucyja. Nam biełarusam z usich śuświetnych zdareńniaŭ treba brać tuju karyść, kab nie pajści pa złudnaj darozie, pa jakoj pajšli rasiejcy. Nastała para swabodnaj ahitacyi i roznyja partyi pojduć na wiosku, kab nawačać kožny na swoj ład. I možna napierad skazać, što tyja najbolš buduć padabacca, katoryja nie paškadujuć abiacanak. Ale nia toje ważna, kab šmat abiacać, ważna kab abiacańni mahli spoŭnicca. Kali-ž jany tak i astanucca abiacańniami, dyk z ich nijakaje karyści nia budzie. Zdarowy biełaruski narod dobra razumieje swaje patreby i nia dasca spadmanuć [illegible] pierš patrebna ziamla i jon pawinien jaje dabicca. Mała taho, što treba ziamli dabicca, treba i zabaspečyć, kab jaje nazad nie adabrali. A heta mahčyma tolki tady, kali ŭ nas budzie Biełaruskaja Narodnaja Respublika. Utwaryć swaju respubliku my biełarusy pawinny adny abo razam z litoŭskim narodam, katory taksama demakratyčny, jak i biełaruski. Złučacca z takimi narodami, u katorych jošć swaja wialikaja buržuazija bojazna, bo mohuć warunki žmianicca, buržuazija ŭznoŭ padymie haławu i tady ŭznoŭ raźwitajsia harotnik z tym, što patrapiŭ zdabyć u čas woli. Dyk za Biełaruskuju Respubliku, u joj budzie haspadaryć *sam biełaruski narod* i jon, śkinuŭšy staroje licha z swaje šyi, nikoli nie dapuście, kab jaho ŭznoŭ wiarnułasia.

Daznany.

Našaja ciemnata.

Zdajecca mnie, što niama taho na świecie, kab mužyka durniem nie pradstaŭlaŭ. Bywała daŭniej kali prydybaje harapašnik u miesta, dyk jaho šušamieć miastowaja čysta zašturchaje. Jašče dzied moj raz nakidajučy hnoj na woz, ubiŭ trojčy dreŭlanyja wiłcy, akutyja narožkami u hnoj, zakuryŭ lulku dy z taje racyi prypomniŭ wilenskich žulikaŭ. Pytajecca raz mianie, kaža dzied, adzin taki panok na zbažžawym rynku:

— Adkul, waša?
— A z Wincukoŭ, kažu jamu ja.
— Heta z pad Dziawienišak?
— Nu ale!
— A nia znaješ ty Łapaty?
— Jakoha-ž tam Łapaty?
— A što hnoj kidaje na chatul?

I zarahataŭ sam, što prad usim rynkam mianie durniem wykpiŭ.

A pawadziśsia choć-by z hołaj šlachtaj za miažu, ci za škodu, dyk pačuješ nia raz.

„Ja z takim durniem i hamanić nie chaču:“

I ŭsio wychodzić, što mužyk durań, cham i warona. I cham hety swajmi mazalami prakarmliwaŭ usich, usie adjadalisia dasyta dy jašče tak brydka łajalisia.

Tyja pany, što z wajny rabili hulniu dy z zawidnaści pahnali adny na adnych wialikija hramady wojska, sami pranali. Ad hetai wializnai bitwy ucisku nad małymi narodami tracić siłu. Daŭniejšyja apiakuny našyja buduć rady-radziusieńki, kali zastanucca pry swaim, a našaha im ahladać nia budzie ŭ haławie. Tady prydziecca hetamu na ŭsich darohach i haścincach abiez łaŭlenamu i ciomnamu biełarusu paradak u swajoj ziamli dziaržać samomu. Budzie jon sam u swaju kaznu płacić padatki, prydziecca pieraniać čyhunki, zdabyć z čužych ziemlaŭ aružža, usim uzbroicca, zaapiekawacca kanakradami i haławarezami, katoryja razhulalisia biaz soramu.

Niachaj sabie zdziekujucca z jaho ciemnaty. Ale hlańma, chto z hetaj wajny wyšaŭ mudrejšy za biełarusa?

Raźbirajučysia ŭ wializnym niaščaści, katoraje paciahnuła za saboj biazupynnaja wajna, niamieckija hazety sami pryznajucca, što narod niamiecki pracawity i kulturny, biaz oddyšy nie adhinajučy śpiny apošnija sorak hadoŭ da wajny zaniaty byŭ budoŭlaj suświetnaj swaje mocy, a palityku ziamli wiali ludzi wolnyja ad kantroli i hdzie treba było z čužymi ziemlami zawieści dobry ład, tam jany adwaročawalisia śpinoju. I ŭwieś narod niamiecki musić ciarpieć za fałšywuju palityku jaho prawadyroŭ.

Heta-ž toje samaje zdarajecca ŭ našyja časy z nami. Čaho-ž nam saromicca našaje ciemnaty! Čaho nam pahladać na čužy ład ci biazładździe?

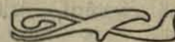
Kraj naš čuć lipić ad razruchi. Jamu treba kolki hadoŭ dla palepšańnia swaje haspadarki. Pa ŭsich wioskach razmnožylisia złodz. Kraduć apošni dabytak, kania abo karowu. Pry wystupleńni niemcaŭ ad nas nam treba samym arhanizawać swoj kraj i wojska dla abarony paradku ŭ siaredzinie jaho i zwonku. Usim budzie kirawać Biełaruskaja Rada ŭ Wilni.

Uwa ŭsim hetym mudraha ničoha niama, Ważnaja reč narysawać plan a rešta samo saboj pryłučycca.

Chto budzie prociŭ hetaha projektu?—Najbalej z tych jahomaściaŭ, što nabili kišeni dobra ad wajny. Im nia budzie dzieła leżci ŭ wialikija intaresy. Majstry načnyja tak sama skrywa buduć na heta pazirać.

Najciamniejšy mužyk ad sachi, kamu serca balić za swoj kusok ziamli, kamu dawoli wajna ŭjełasia ŭ kości i chacielasia by abaranić swaju pracu i [illegible] na nohi skaža, što i jon patrapić uziać swaju sprawu ŭ swaje ruki. I niachaj sabie na jaho palcami pakazawajuć i rozna brešuć. Mudryja narody ŭźnialisia wysaka, ale nizka sieli, niachaj sprabuje sam saboj władać ciomny, niawučany, durny, jak warona, mužyk.

Susied Maciuk.

U Wilni i wakolicach

Ad administracyi.

«Homan» wysyłajecca tolki pa zakazu z miesc. Dyk kudy prychodzić ekzemplaraŭ «Homana» pomała, prosim na miescu) becyrku, kniharniach i h. p.) damahacca wypisawać balej. Tak sama kudy «Homan» prychodzić nia tymi litarami, jakimi chočuć, pawinny ab hetym zajawić u sabie na miescy.

× **Biuro Biełaruskaj Socyjalistyčnaj Hramady** pamiaščajecca na Wilenskaj wul. № 31 kw. 1, biblioteka. Tawaryšaŭ prosiać jawicca tudy ad 11 da 3 hadz.

× **Biuro S D Rab. Partyi Litwy i Biełarusi.** (Internacyjanalistaŭ) pamiaščajecca na Wilenskaj wul. 20 kw. 3, u kwatery T-wa Kulturnaha Sajuzu.

Usich tawaryšaŭ zaprašajuć jawicca tudy ad 11-1 i 5-7 ŭwieč.

× **Z Sałdackaj Rady.** Niamieckaja wajennaja ŭłada pryniała damahańnie Sałdackaj Rady, kab aficery dastawali sałdackuju jadu i kab sałdaty byli aswabodžany ad pawinnaści addawać swaim načalnikam česć.

× **Dzieła smutnaha zdareńnia,** što było 13 listapada, Sałdackaja Rada Litwy i wajenny hubernatar Litwy źwiarnulisia da niamieckich sałdatoŭ z adozwami, u katorych stanoŭka damahajucca u sałdatoŭ dyscypliny i spakoju.

× [illegible] štuka. Padrostki, katoryja nazwali siabie pry aryšcie palakami, abkidali budynak Taryby bałotam i raźbili wakno.

× **Prodaż koniej.** U tutejšym depo kaniej № 56 pradajucca koni cywilnym žycharam ad 8 da 11½ h. pradpaŭdniem što dzień.

I. Sierbaŭ.

Ab biełaruskaj narodnaj pieśni.

(Hladzi «Homan» № 89).

Lacieŭ lacieŭ horny ptach,
Lacieŭ-lacieŭ čornieńki,
I z-pad ciomnaha lesu
Z-pad zialonaha haju.
Jak sieŭ sabie čorny ptach,
Jak sieŭ sabie čornieńki,
Dy na biełaj biarozie,
Dy na lubym dziareŭcu.
Tudy pašła dy ŭdawa,
Małodačka-małada,
Usio z malenkim rabiatkam,
Dy na ručkach z dziciatkam
— Ci nia bačyŭ, čorny ptach,
Ci nia bačyŭ, čornieńki,
Dy majho nialuboha,
Usio taho pastyłoha?
Bačyŭ-bačyŭ, udoŭka,
Bačyŭ bačyŭ, małodka,
Usio z maleńkim rabiatkam,
Dy na ručkach z dziciatkach.
Jon pa rečačcy ježdzie,
Ščuku—rybačku łowie,
I z siaciej wytrasaje,
Usio na bierah kidajel
Bahdaj jamu tak tošna,
Bahdaj jamu tak nudna,
Jak biez wady tej rybcy,
Dy jak mnie maładzicy.
Bahdaj-ža jon taki ssoch,
Bahdaj ža jon tek i žwiaŭ,
Jak na piečy łučynka,
Jak na poli bylinka!.. *)

* * *

Woł bušuje,
Wiasnu čuje.
Woran krača,
Syru choča.
Dzieŭka płača,
Zamuž choča!
Nia bušuj, wole,
Pojdzieš u pole,
Da i ŭ poli naarešsia!
Nia płač, dzieŭka,
Pojdzieš zamuž,
Daj zamužam nažywiešsia!
Naaraŭsia,
Woł ulohsia.
Woran krača,
Syru źjeŭšy.
Dzieŭka płača,
Syna mieŭšy **)

U centralnaj i ŭschodniaj Biełarusi na prastory wysokich baroŭ i šyrokich paloŭ wiaśnianka piajecca płaŭna i wiasioła, ale na bałotach Paleśsia jana čuwać unyła i smutna.

Wiesnawy karachod. Wiesnawy karahod charakterny swajoj žywaściaj i kalarytnaściaj: to jon miahki šoŭkam ścielecca, to raptam wichrom padchoplawaje was, krucić i łaščyć u swaich abojach. Naprykład:

Na wulicy, mamačka,
Karahod dziewak,
A ja ŭ ciabie, mamačka,
Nie žanat chadžu!
— Žaniś sabie, synočak,
Žaniś, dziciatka!
Biary sabie, synočak,
Katoruju sam chočaš:
Ci papoŭskuju,
Ci dziakoŭskuju,
Ci cyhanskuju
Ci dwaranskuju,
Ale prostuju —
Chryścijanskuju!
Dočk dwaranskaja —
Chaj prapyšnaja,
A papoŭskaja —
Kabazistaja
Oj, cyhanskaja —
U poli nierabotnica,
A dziakoŭskaja —
U domie niedahladnica,
Chryścijanskaja
To — haspadarskaja!... **)

Prypieŭka: Och-i-woch, lu-li, karachod dziewak!

Ja skakała-hulała
Dy ŭ tatkawych warocičkach.
Oj, skakaŭšy-hulaŭšy,
Ja kluči pahubiała.
Oj, chto maje kluči nojdzie,
To moj milenki budzie!
Stary z wulicy išoŭ,
Maje klučyki znajšoŭ.
Prapadziecie wy, kluči,
Čym za staraha iści!

(* Taksama
**) M. Žycin

**) M. Kulšyčy.

Prahrama Mužyckaha Sajuzu.

Ad redakcyi: Nas prosiać nadrukawać prahramu „Mužyckaha Sajuza", pašyranaha ŭ Wilenskaj huberni.

META. Mužycki Sajuz, tworycca dziela abarony intaresaŭ sialan i ich kulturnaha raźwićcia, stojučy na platformie swabodnaha raźwićcia ŭsich narodaŭ i klas hramadzianstwa;

1) M. Sajuz wymahaje swabody słowa, druku, sabrańnia wiery, sajuzaŭ i niezačepnaści asob i chat;

2) Dziela taho, što sialanie ŭ miežach Biełarusi małaziamielnyja i heta jość adnej z pryčyn ciemnaty i biednaści, M. Sajuz budzie wymahać, kab lišnija ziemli panoŭ byli pieradadzieny sialanam biaz wykupu.

Uwaha I Pad lišnimi ziemlami razumiejecca: a) dwary, katoryja pawodle swajoj wieličyni nie dajuć mahčymaści haspadarki wiaści swajmi rukami biez najma.

Uwaha: II. Wykuplenyja ad panoŭ ziemli pierachodziać u hasudarstwieny ziamielny fond i pawodle patreby pieradajucca miascowym sialanam;

Uwaha: III. Ziemli ni ŭ jakim razie nia mohuć być pradanymi emihrantam, pryjšoŭšym z čužych krajoŭ;

Dabiwajučysia ziamli M. Sajuz maje na mecie pałapšeńnie doli sialan i wychad z tej ciemnaty, u jakoj astajecca naš sialanin i dziela hetaha budzie wymahać ahulnaha darmawoha abawiazkawaha nawučańnia ŭ rodnaj mowie wučniaŭ;

4) Stojučy na hruncie kulturnaha raźwićcia sialanina i majučy na ŭwazie tuju karyść, jakuju prynosić relihijaj M. S. budzie wymahać, kab u kaściele i ŭ carkwie relihija wykładalasia ŭ zrazumiełaj dla narodu mowie i kab usie relihii byli wolnymi i nichto nia mieŭ prawa kryŭdzić adnu relihiju na karyść druhoj;

5) Stojačy na tym, što pryłučeńnie našaha kraju, Biełarusi, da Polščy abo Maskoŭščyny pryniasie nam ekanamičnuju niawolu i wykliča napłyŭ na našyja ziemli čužyncoŭ, M. Sajuz budzie dabiwacca, kab Biełaruś była niezaležnaj. Kali ž narod naš pryznaje mahčymym złučycca z jakim niebudź z susiednich hasudarstwaŭ, to heta možna budzie zrabić tolki jak roŭny z roŭnym i kab Biełarusi byŭ pakinieny asobny ŭrad, sejm i swaje zakony;

6) M. Sajuz budzie wymahać, kab usie nacyi, žywučyja na Biełarusi mieli poŭnuju swabodu i nia było nijakich abraničeńniaŭ;

7) M. Sajuz budzie wystaŭlać swaich kandydataŭ u sejmy, na źjezdy, konferencyi i ŭsiudy, dzie budzie patreba baranić sialanskich i krajowych sprawaŭ;

8) M. Sajuz budzie arhanizawać sialanska-haspadarskija supołki, koopератywy, banki, wydawać hazety i h. p.

9) Kožnaja wioska arhanizujecca ŭ wiaskowy hurtok, u skład katoraha ŭchodziać usie sialanie,—nie wykľučajučy i biazziamielnych, wybirajuć urad, składajučyjsia z maršałka i dwoch siabraŭ, a tak-ža pry patrebie i delehataŭ na konferencyi (pa adnym z wioski).

Uwaha. Sialanie majuć prawa abkładawać sabie padatkami na patreby M. Sajuzu. Pry ŭradach pawinny wieścisia prатakoły;

10) Konferencyja sialan dziela pakryćcia wydatkaŭ maje prawa abłažyć niewialikim padatkam usie naležačyja da M. S. wioski;

11) Pastanowy konferencyi sialan jość abawiazkawymi dla ŭsich naležačych da M. Sajuzu wiosak.

Zdareńni u Niamieččynie.

BERLIN. (W.T.B.) 11.XI. Hindenburg i b. nastupnik pasadu astalisia pry wojsku.

BERLIN. Zabastoŭka skončyłasia i ŭsie pradpryjemstwy dalej wiaduć rabotu. Nowy ŭrad nadrukawaŭ adozwu da nasialeńnia, u katoraj nakazawaje, što ŭsie b. ŭradniki (čynoŭniki) astajucca na swaich miascoch i dalej pracujuć.

BERLIN. 12·XI. Socyjalisty i niezaležnyja socyjalisty dziela patreb rewolucyi złučylisia. Nowy niamiecki i ŭrad budzie składacca z adnolkawaj ličby socyjalistaŭ i niezaležnych socyjalistaŭ.

BERLIN. 12. XI. Zasiadańnie Rejchstagu, katoraje pawinna było być 13, adkładajecca na nieaznačany čas.

MIUNCHEN, Bawarski minister-prezydent, Ajsner (niezaležny socyjalist) u hutarcy z žurnalistami wykazaŭsia rezka proćiŭ bolšewizma.

HAAGA. B. niamiecki imperatar z prydanymi (świtaj) prybyŭ na holandzkuju ziamlu u 10 ch aŭtomobilach. Jamu pazwolena žyć u Holandyi, ale pad nahladam.

BERLIN. 10.XI. Nowy ŭrad składajecca z socyjalistaŭ: Eberta, Lansberga i Šejdemana i niezaležnych sycyjalistaŭ: Haaze, Ditmana i Barta.

BERLIN. 13.XI. Tut spakojna. Teatry i inšyja hramadzkija ŭstanowy adčynieny U Hannowery ŭ tuju noč byli zaŭziatyja styčki miž patrulami i razbojnickimi bandami, katoryja mieli nawiet kulamioty. Aryštawany 34 čał., z ich 3 rastralany siańnia naranicy.

BERLIN. (W.T.B·). 12.XI. Nowaŭtworany ŭrad składajecca z hetkich asob: ministerstwa unutranych spraŭ i wajennaje—Ebert, mižnarodnych spraŭ i kolonij—Haaze, hrašawych spraŭ—Šejdeman, demobilizacyi i daroh, sudoŭ, narodnaha zdaroŭja—Ditman, Druku i wieściaŭ Landsberger, socyjalnaj palityki—Bart.

U Rabotnickaj i Sałdackaj Radzie panuje mierny kirunak, z pryčyny hetaha niezaležnyja socyjalisty i hrupa Spartaga (bolšewiki) stracili nadzieju zachapić uładu, čaho jany spadziawalisia. Rabotnickaja i Sałdackaja Rada zasiadaje u budynku Rejchstagu. Swaboda karystać z pałažanych u bank hrošaj nie abmiežana.

Sajuz Hanza (handlu i promysłu) wydaŭ adozwu ab utwareńni buržuaznych kamitetaŭ dla abarony prawa miaščanstwa i jaho zraŭnawańnia ŭ prawoch pry arhanizacyi ŭpraŭleńnia. Rada narodnych upaŭnamočanych wydała adozwu, katoraja abwiarčaje ab skasawańni asadnaha pałažeńnia, ab skasawańni cenzury, palityčnaj amnistyi i ŭwiadzieńni nie pa źniej nowaha hodu waśmioch-hadzinnaha rabočaha dnia. Uwodzicca wybarnaje prawa pa proporcyjanalnaj systemie dla ŭsich asob staršych za 20 hadoŭ.

Z USIAHO KRAJU.

Biełaruski ŭpaŭnamočanny na Uzwolža.

Za ŭpaŭnamočanaha ŭ sprawach uciekačoŭ i konsula ŭ m. Syzrani dla ŭsiaho Uzwołža ad imia Rady Biełaruskaj Narodnaj Respubliki naznačany E. Chlebcewič, wiadomy dziejač u arhanizacyi studenckich hurtkoŭ u Biełarusi.

Biełaruski wučycielski Sajuz.

Biełaruski Wučycielski Sajuz, załažany ŭ Miensku, pracuje z wielmi wialikaj udačaj. U mnohich miastoch Biełarusi zakładzieny jaho addzieły. U chutkim časie rada Sajuzu manicca wydawać pedahohičnuju hazetu, katoraja služyła-b žywym idejnym kiraŭnikom i jašče ciaśniej źwiazawała-b u adnu siamju ŭsio biełaruskaje wučycielstwa.

Ličučy adnej z swaich najważniejšych met — reorhanizacyju pa prynцыpu adzinaj ahulnaadukacyjnaj nacyjanalnaj pracoŭnaj škoły, Biełaruski Wučycielski Sajuz ćwiorda wieryć, što jaho klič da tworskaj pracy na niwie kulturna-nacyjanalnaha adradžeńnia biełaruskaha narodu sustrecić haračy odklik u narodnych wučycialoŭ, katoryja zaŭsiody išli ŭ pieradzie swaich ciomnych pakryŭdžanych bratoŭ.

Praŭleńnie Sajuzu maje kwateru ŭ Miensku na Zacharaŭskaj wul. № 12 u biełaruskaj pačatkawaj škole. U praŭleńnie ŭwachodziać: T. Hryb (staršynia), dyrektar wučycielskaha instytutu (taw. staršyni), narodny wučyciel M. Mickiewič (sekretar), narodn. wu-

Ja skakała-hułała
Dy ŭ tatkawych waročićkach.
Oj, skakaŭšy hulaŭšy,
Ja kľučy pahubiała.
Oj, chto maje kľučy rojdzie,
Toj moj, mileńki budzie!
Mały z wulicy išoŭ,
Maje klučyki znajšoŭ.
Prapadziecie wy, kľučy.
Čym za małaha iści!
Oj, skakaŭšy-hułaŭšy,
Ja klučyki pahubiała.
Oj, chto maje kľučy nojdzie,
Toj moj mileńki budzie!
Z wułki roŭnieńki išoŭ,
Maje kľučyki znajšoŭ.
Wyskraśniecie wy, kľučy,
Užo za roŭnaha jduču.
Oj, źwiniecie wy, kľučy,
Usio za roŭnym žywučy!... *)

Da kožnych dwoch radkoŭ prypiewka: Lu-li, luli lu-li, lu-li, lu-lašy!

Wałačobnyki. Pamiž wiesnawych abradnych pieśniaŭ trochu zboku stajać wialikadnyja wałačobnyja pieśni. Treba dumać, što jany stworany ŭ pieršyja časy ŭ nas chryścijanstwa. Treść hetych pieśniaŭ aznačajecca ich nazowam. Na Wialikdzień źbirajucca pawažanyja staryja i chodziać pa damoch, uźwialičajuć haspadara z haspadyniu i žadajuć im usiakaha dabra na ŭwieś hod:

Oj, na pieršy dzień
Da na Wialikdzień,
Oj, išli-prajšli,
Wałačobniki —
Ludzi dobryja.

Oj, išli-ž jany
Daj prajšli jany
Usio darohaju,
Usio šyrokaju;
Usio ihrajučy,
Waśpiawajučy,
Wialikaha siała
Usio šukajučy,
Słaŭnaha muža,
Haspadara Iwana,
Dy pytajučy.
— Oj, čaho-ž wy mianie
Da pytajecie,
Ci majho dwara
Wy nia znajecie?
Oj, moj-ža dwarok
Znakamiścieńki!
Jdzie bahaty dwor,
Tam zialezny tyn.
Oj, waročki
Ščyrazłotyja,
A zasowački
Usio siarebranyja.
Oj, što šułački,
To ŭžo miednyja
Padwarotnička —
Rybna kastačka!
— Oj ty, haspadaru,
Oj ty, sławny mužul
Ci śpiš, ci lažyš,
Ci nia kažašsia?
Ci ty ŭ cerkaŭku
Prybiraješsia?
Jon nadziaje boty
Usio kazłowyja,
Dy nadziaje šubu
Atłasowuju,
Dy nadziaje šapku

Usio babrowuju!
Oj, padymi ručku,
Adčyni wakonca.
Adčyni wakonca
Usio ciasowieńkaje,
Pahladzi ŭ humienca
Paświaconienkaje!
Oj, u twaim-ža humnie
Da sam Boh chodzić,
Usio na twoj dwarok
Jon pahladawaje.
Oj, na tym dwaročku
Pryhožy rajočku.
Pasiarod dwara
Usio ahoń haryć,
Usio ahoń haryć,
Usio kalinawy,
A dymočak idzie
Usio malinawy.
Kala taho ahniu
Usie światy siadziać.
Oj, ščytajucca —
Raźbirajucca,
Katoramu światcu
Napieradzie stać.
Światcy Aŭdakiej
Napieradzie stali.
Swiatyja Soraki
Sachu ŭ pole wałakli!
A światiec Lakasiej
Sošku napraŭlaje,
Sošku napraŭlaje,
Wałoŭ pahaniaje.
Błahawieščańnie
Usio zaworawaje.
Światoje Wialička

(Dalej budzie).

*) M. Jurjewa.

čyciel Kudzielka (druhi sekretar) i narodny wučyciel Puroŭski (skarbnik)

U sprawach Sajuzu možna zwaročawacca što dzień ad 2 da 5-ch hadz. dnia da sekretara M. Micklewiča i zaŭsiody da sekretara Kudzielki. Tam-ža prymajecca zapis siabraŭ.

Ab uciekačoch.

Zhodna z pastanowaj kamisii ab uciekačoch Rady Biełaruskaj Narodnaj Respubliki, oršanskaja biełaruskaja kamisija ab uciekačoch z pryčyny adychodu niamieckaha wojska ad Oršy da Barysawa i ŭstanowy hraničnaj linii la Barysawa, pierawiedziena z st. Oršy ŭ Barysaŭ, dzie zaniata dalej waročańniem u Baćkaŭščynu ŭciekačoŭ-biełarusaŭ.

Za čas byćcia biełaruskaj kamisii ab uciekačoch na st. Oršy ad 21 lipnia da 1-ha listapada kamisija pierasła hetkuju ličbu ŭciekačoŭ:

usiaho siamiej 21.973

z ich (mužčyn 23609
(kabiet 27343

Razam usich . . 50952

Jak widać z statystyčnych dannych, usie hetyja ŭciekačy—rodam z Horadnienskaj, Wilenskaj i Mienskaj hub.

Nam dalej nakazawajuć, što z pryčyny razrywu znosin miž Niamieččynaj i bolšewickim uradam uciekačy ŭ Barysawie ciapier nie prapuščajucca.

Z pałonu.

Nadowičy wiarnulisia z pałonu hetkija aficery biełarusy: Padpar. Muryn, prap. Drozd, prap. Iwanienka, prap. Sałaŭjoŭ, prap. Repowič, prap. Lewiščenka.

Dola Bałtyki.

Złučanaja krajowaja rada Liflandyi, Estlandyi, Ryhi i Ezela razam z Kurlandzkaj krajowaj radaj pryniała 7 listapada rezalucyju ab utwareńni Regiencyjnaj Rady, katoraja zojmiecca arhanizacyjaj krajowaha kamitetu z usich nacyjanalnaściej, katory apracuje konstytucyju Bałtyki. Inflanty i Płačora pryznajucca naležačymi da Bałtyki.

Sałdackaja Rada Litwy.

Pa prykładu Wilni ŭwa ŭsich miastoch našaha kraju ŭtwarylisia niamieckija sałdackija rady. U aŭtorak uwiečary ŭtwaryłasia z deputataŭ hetych miascowych radaŭ Sałdackaja Rada Litwy.

Ab wychadzie niemcaŭ.

Zhodna z dapaŭniajučaj umowaj miž Niamieččynaj i sajužnikami niemcy wyjduć z našaha kraju, jak tolki na pohlad sajužnikaŭ unutranaje pałažeńnie kraju na heta pazwolić. Usie rekwizycyi, konfiskacyi i h. p. zaraz-ža spyniajucca. Sajužniki majuć prawa dostupu ŭ naš kraj praz Gdansk abo praz Wisłu.

Cymmerle pajechaŭ.

Niadaŭna naznačany niamiecki hieneralny kamisar Litwy, Cymmerle, wiarnuŭsia ŭ Berlin.

Nowyja pačtowyja kantory.

Adčyniajucca nowyja kantory ŭ hetkich miascoch: Kiejdany, Radziwiliški, Rakiški i Paniški.

Kamornickija kursy.

1-ha śnieżnia pačynajucca ŭ Maryjampoli kamornickija i taksatarskija kursy. Kursisty pawinny ŭmieć palitoŭsku. Kurs budzie adzin hod.

Palaki ablacajuć.

Polski kamitet u Wilni pasłaŭ delehacyju da Niamieckaj Sałdackaj Rady. Delehacyja ablacała, što palaki nia buduć rabić nijakaha gwałtu nad pradstaŭnikami inšych nacyjanalnaściej kraju.

KOUNA. Byŭšaja «Kownaer Zeitung» wychodzić ciapier jak orhan Kowienskaj Sałdackaj Rady pad nazowam «Die neue Zeit.» (nowy čas)

B. litoŭskaja štodziennaja hazeta «Däbartis» wychodzić pad nazowam «Nauja Gadinė». Prahrama hetaj hazety: «raniejšaja litoŭskaja palityka skončyłasia, hazeta ličyć swajoj najważniejšaj pawinnaściaj parazumieńnie miž uładaj i žycharami i dawać wiestki za čas pierachodnaj haspadarki.

Litoŭski chryścijanski demakratyčny Sajuz wykazaŭ Sałdackaj Radzie ŭ Koŭnie swaje sympatyi i padziaku.

«Die neue Zeit.» zwaročawajecca z adozwaj da «litwinoŭ, žydoŭ i palakoŭ» z kličam da supolnaje pracy z niamieckaj radaj dla ahulnaha dabra.

BIEŁASTOK. Z pryčyny zdareńniaŭ u Polščy znosiny z Polščaj spynieny i pojezdy chodziać tolki na ŭčastku Dźwinsk-Wilnia-Biełastok.

BORKI. Nadowičy tut ukrali karowu, katoruju źnajšli nazaŭtraje naranicy ŭ cahielni ŭ Stanisławowie.

Apisańnie biletaŭ pazyčkowaje kasy Ost na 1000 marak.

Bilety pazyčkowaje kasy na 1000 marak nadrukawany na papiery, majučaj naturalnym wodnym znakam zorkawidnyja ŭzory. Bilet maje 11 i 19 cm. wialičyni.

Siaredniaja starana. U wialekim siarednim poli ŭprawa stajać dźwie fihury, z katorych mužskaja, azdoblenaja handlowym znakam, hladzić na landšaft pradstaŭlajučy bierah, tady jak adzietaja u bronia žanockaja fihura maje źwernieny swoj zrok na razhladajučaha bilet. Swabodnaje miesca nad landšaftam zapoŭnienaha abaznačeńniem wartaści bileta, heta cyfra «1000» na lohka pramianistym uzory. Pad hetym staić tekst harantyi ab wykupie biletaŭ z hetkim źmiestam:

«Die Einlösung der Darlenskassenscheine der Darlenskasse Ost in Raischmark zam Nenumert ist vom Deutschen Reich gewährleistet», (Wykup biletaŭ pazyčkowaje kasy ŭ nominalnuju wartaści hasudarstwienych marak zabaspečany Niamieckim hasudarstwam).

Pad praciahnienaj rukoj mužskoj fihury, na apryčonnaj wywiecy z hruntam, azdoblenym krywymi linijami, abaznačana dzień wydańnia, ŭpraŭleńnie kasy i padpisy u hetkim paradku:

„Darlehnskassenschein
Ein Tausend Mark
Kiwno, den 4 April 1918
Darlenskasse Ost
Fischer, r. d. Marwitz, Mozirk".

Usio siaredniaje pole źwierchu i z dwuch bakoŭ akružana šyrokim krajem, ad katoraha ŭprawa i ŭlewa jość čysło «1000», a ŭ siaredzinie — Darlenskassenschein». Na abodwach bakawych krajoch źwierchu pad cyfraj «1000» staić słowa «Mark», a u nizie ŭ nahach jašče raz pamieščana „1000 Mark". Astaŭšajasia pawierchnia zapoŭniena sietkaj tonkich linijaŭ z azdobaj rožawych kwietak u siaredzinie. U hetych paloch pamieščany numery čyrwonaha koleru.

Adwarotnaja starana. Adwarotnaja starana raždzielena na dźwie hłaŭnyja čaści, złučanyja prostaj ramaj z arnamenta. U poli z lewaj starany staić z wiankom z laŭrawaj wietki žanockaja fihura, katoraja dziakujučy nadanaj joj emblemie žjaŭlajecca symbolem pramysłowaści.

Pad hetym abrazom staić na zwyčajnym hruncie z linijaŭ niamiecki karny tekst: «Wer Darlenskassenscheinnochmacht oder verfälscht oder nachgemachte oder verfälschte sich verschaft und in Verkehr bringt. wird mi Zuchmaus bis zuacht Jahre bestraft" (Chto bilety padrablaje abo fałšuje abo padrobienyja ci fałšawanyja nabywaje i puskaje ŭ ruch, taho karacimuć papraŭčym domam da waśmioch hadoŭ.

Na druhim hłaŭnym poli ŭ wierchniaj paławinie, abchoplenaj laŭrawaj wietkaj, na paŭkruhłaj linii wialikimi litarami nadrukawana «Ein Tausend Mark», a pad hetym čysło «1000». U astaŭšychsia dwoch čaściach hetych paloŭ jość ulewa palitoŭsku, a ŭ prawa pa łatyšsku abaznačeńnie wartaści bileta i karny tekst z hetkim źmiestam:

„Skolinamosios
Kasos Ženklas
Kar padirba melagingus skolinamosios kasos ženklus arba tikruosiul perdirba arba pedirbtus ar perdirbtus ima ir juos į rartejimuą skleidžią bu baudžiamas katarga iki aštnonių metuų".

„Aisdewu
Kajes fihme
Kas aifdewu kafes fihmes pakaltaifa waj wilto, waj ari pakaltafitas waj wiltotas few eegahda un zlteem ifdod, tas teek fodits ar fpadudarbeem lihdf aftoni gadeem.

Skroś usiu adwarotnuju staranu nałožany lohki atcienak buraha koleru.

Z Polščy.

WARŠAWA. *Telehrama Saldackaj Rady.* Budynki wajennaha i cywilnaha ŭpraŭleńnia Waršaŭskaha hienerał-hubernatarstwa ŭ polskich rukach. Swajo ablacańnie pakinuć niamieckim sałdatom aružža palaki nie ździaržali.

WARŠAWA. Wialikija masy rasiejskich wajenna-pałonnych z Aŭstryi wylilisia na polskija ziemli. Na stancyjach čyhunki chaos. Pałonnyja, što waročajucca, usiudy rabujuć. Šmat z ich uzbrojenych.

BERLIN. Uzbrojenyja polskija bandy ŭwarwalisia ŭ Sileziju i Paznanščynu. Jany robiać rabunki i zabiŭstwy.

Z usiaho świetu.

BERLIN. Pawodłuh niamieckich wiestak francuski ŭrad škinieny i Puankare byccam uciok z Paryža (?!)

BERN. 11.XI. Pačynajučy z siahońniašniaha dnia pastanoŭlena zrabić ahulnuju zabastoŭku. Zabastowačny kamitet wydaŭ, adozwu u katoraj nazywaje ŭładu niazdolnaj i niamajučaj prawa hawaryć ad imia narodu.

WIENA. Rumynija pasłała Wenhryi ultymatum, kab zaraz-ža była pakiniena Siemihradzija (Transilwanija).

WIENA. Kiraŭnik aŭstryjackich socyjał-demakrataŭ i člen ciapierašniaha ŭradu, Wiktor Adler, nieŭspadzieŭki pamior.

WIENA. (W.T.B) 11.XI. Urad nowaŭtworanaha hasudarstwa «Niamieckaja Aŭstryja» pastanawiŭ, što henaje hasudarstwa pryłučycca da Niamieččyny.

B. aŭstryjacki imperatar, Karol, u adozwie wykazaŭ swaju zhodu na heta.

KIELN. Pryjaždžomyja z Francyi nakazawajuć, što nastroj tam neŭrny i wielmi napiaty. Usie francuskija hazety padčyrkiwajuć niebaspečnaść bolšewizma i damahajucca baraćby z im

---

Pačtowaja skrynka.

Prosim usich, chto znaje adrasy biełarusaŭ:

Janki Kupały (Iwana Łucewiča),
Jakuba Kołasa (Konstantyna Micіewiča
Ahranoma Ryškiewiča prysłać ich adrasy ŭ Redakcyju «Homana».

Brukowana u drukarni M. Kuchty. Wydawiectwa «Homan». Redaktar Jazep Saławiej.